

خوانش و پردازش

۱۰ متن زیر را بخوان و به پرسش‌ها پاسخ بد.

بزرگی گفته است: «اگر تیر در شکم مردم رود، آن را می‌توان معالجه کرد، اما آزاری که از گفتار کسی در دل نشیند، هرگز فراموش نشود.»

گویند: هیزم‌شکن در جنگل با شیری آشنا شد. روزی شیر مشغول خوردن غذا بود که هیزم‌شکن به شیر گفت: «دوست عزیزاً همه چیز خوب است جز یک چیز و آن غذا خوردن توست که بسیار زشت غذا می‌خوری!» شیر اندوهگین شد و به هیزم‌شکن گفت: «با تبر محکم بر سر من بزن.» هیزم‌شکن گفت: «چرا؟» گفت: «اگر نزنی، تو را خواهم کشت.»

او ناچار تبر را بر سر شیر زد. خون جاری شد و شیر زوزه‌کشان در میان درختان ناپدید شد. پس از ماه‌ها که از این ماجرا گذشت، شیر روزی پیش هیزم‌شکن آمد و او به سر شیر نگاه کرد و گفت: «دوست عزیزاً خدا را شکر که زخم سرت خوب شده است.»

شیر گفت: «آری همان طور که می‌بینی، از زخم تبر اثری نیست اما اثر زخم زیانت هنوز در قلب من هست.» از آن به بعد این مثل معروف شد که ...

الف: هیزم‌شکن چه ایرادی بر شیر گرفت?
عذر اخوردان رشت شیر.

ب: چرا شیر گفت با تبرت محکم بر سر من بزن؟
از زخم تبر اثری نیست اما اثر زخم زیان بیزم شکن در قلب شریاقی مانده.

پ: به نظر تو زخم زیان بدتر است یا زخم شمشیر؟ چرا؟
زخم زیان بزرگ‌تر اثر شمشیر به مرور زیان ازین می‌برد و لای زخم زیان ایزیاتی.

ت: این داستان تو را به یاد کدام ضرب المثل می‌اندازد?
زخم زیان بزرگ از زخم شمشیر است.

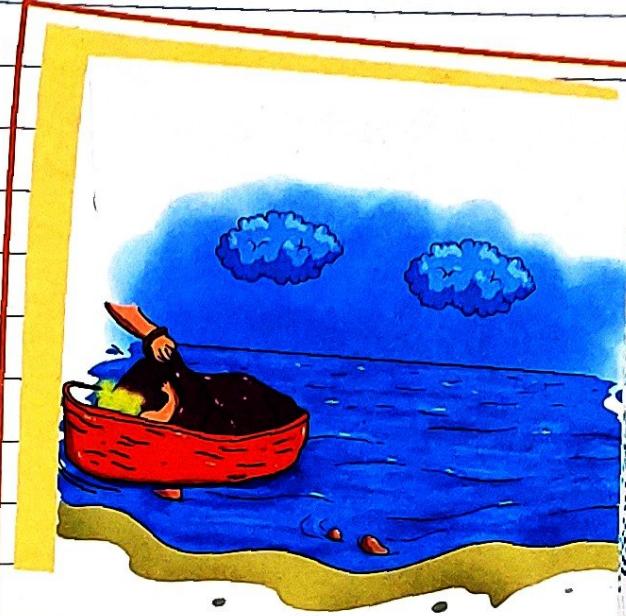

درس سیزدهم

«لطف حق»

آموختن‌ها

- ۱ شناخت قدرت خدا و محافظت از بندگان
- ۲ آشنایی با شاعر بزرگ ایران «پروین اعتصامی»
- ۳ تقویت گسترش واژگان با فرآیند واژه‌سازی «تکرار»
- ۴ آشنایی با کلمات ترتیب‌نمای در متن مانند «بعد، پس»
- ۵ آشنایی با مفهوم تشبيه
- ۶ آشنایی با مفهوم ترکیب‌اضافی

جعبه‌ی کلمات

کلمات مترادف

در فکند: انداخت	نیل: برویدی ببریکند (در سر زمین) همراه
رهی: رها شوی	رب: پروردگار
شیوه: به‌آه‌ه‌و‌ه‌یی.....	جلیل: با شکوه
شنیدستم: شنیده‌ام	حسرت: انسیوسیس...
کهنسال: پیر، سالخورده	خرد: کوچک
حتی داور: نهد، اوند، پرورد، لار	لطف: محبت.....
صیاد: شکارچی	باطل: اشتباه
تازان: با سرعت، پرشتاب	وحی: آنچه از سیوی خدابه نظر ان نازل شده
نگون اقبال: بدیجهست، تیره، بخت	رهرو: کسی که راه دیگران را در مقابل می‌کند.
بگست: جدا شد، از هم پاشید	عدل: انصاف
جان در بردن: نجات یافتن	طغیان: بلا آلام آلب
صلاح: شایسته، مصلحت	حکم: امر، غریبان...
اجل: پایان، نهان، کن، از زمان مرگ	گاهوارش: گهواره‌اش
تاخت: جمله کرد، بخوبی آورد	بنده پروری: بلهف و مجری‌انی با بندگان
پرآن: در حال پریدن، در حال پرواز	ناخد: رایته، هی کشی

املادان

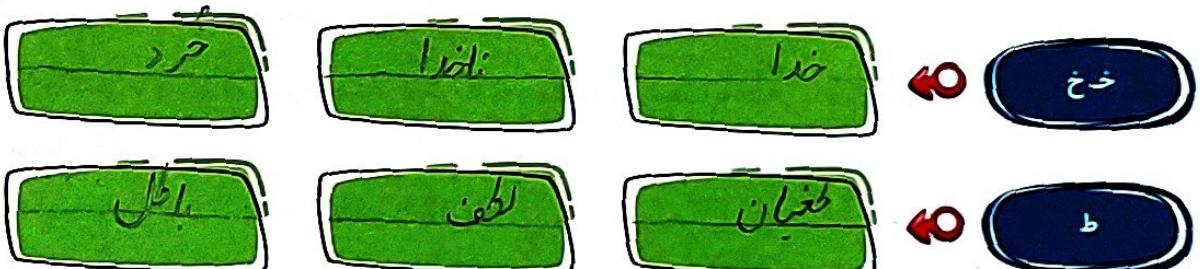
تکمیل جدول و توجه به حروف در کلمات یکی از راههای تقویت املاست.

الف: دانش آموز عزیزم شعر زیبای لطف حق و امید را یکبار بخوان و جدول زیر را کامل کن.

م	ک	ا	ح
ل	د	ع	
ج	ل	ی	
ب	خ	ت	
ا	ل	س	
ر	ش	ر	
ن	ف	ر	ه
س	ی	م	
م	و	ب	
ل	غ	ک	
ا	ن	د	

- ۱) هم خانواده کلمه حکم، **حاکم**... است.
- ۲) هم خانواده کلمه عدالت چیست؟
- ۳) هم قافیه نیل در بیت اول شعر لطف حق چیست؟
- ۴) مترادف کلمه سرنوشت است. **جیخت**...
- ۵) دایه اش **سبیله** بب و موجش مادر است.
- ۶) بر اثر بارندگی زیاد، رودخانه **بربریان** از آب شده بود.
- ۷) **پرپن** یعنی هر لحظه
- ۸) ز **پشم**.... جان، کبوتر کرد پرواز به هر سو ساخت، تازان از پیش باز
- ۹) شعر زیبای لطف حق درباره حضرت **حضرت** (ع) است.
- ۱۰) به بالا آمدن آب دریا می گویند؟ **طغیان**

ب: درس را بخوان و کلمه هایی که حروف زیر را دارند، پیدا کن و بنویس.

تمرین

هر یک از کلمه های مفرد را کلمه ها را به جمع خود وصل کن.

